

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

ТАНЦЮВАЛЬНІ СУБКУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНІЙ КУЛЬТУРІ

**Кваліфікаційна робота (проект)
Пояснювальна записка**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконав: студент 4 курсу
13-431 групи
Спеціальність 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Синенко Дмитро Олександрович

Керівник: доцентка, кандидатка
педагогічних наук Терешенко Н.В.

Рецензент: викладач фахових
дисциплін циклової комісії:
Хореографія КЗ «Херсонський
фаховий коледж культури і
мистецтв» Шакула Д.Ю.

Івано-Франківськ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	5
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	5
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	9
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	12
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	12
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту	13
2.3.Сценографія.....	16
ВИСНОВКИ	18
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	20
ДОДАТКИ	22

ВСТУП

Актуальність проблеми. Історія людства нерозривно пов'язана з розвитком культури. Кожна епоха відрізнялась від попередньої появою чогось нового, зміною поглядів, зародженням субкультурних груп. Молодіжні рухи, які виникли в 50-х роках ХХ століття в Британії і США, відрізнялись від загальноприйнятих норм життя, поведінка, зовнішній вигляд, одяг, мова представників неформальних молодіжних угруповань були іншими ніж в домінуючій культурі. Крім вищезазначеного, більшість молодіжних об'єднань мають наступні риси: аполітичність, інтернаціоналізм, орієнтованість на внутрішні потреби. Об'єднує їх і схильність до певних музичних та танцювальних уподобань. Беззаперечним є той факт, що виникнення та розвиток нових музичних, танцювальних течій і культур напряму пов'язаний зі змінами у масовій культурі від якої відгалужуються різноманітні субкультури.

Сучасна епоха глобалізації веде до діалогу різних культур, і тому, за останні десятиріччя, як в нашій країні так і за кордоном, дослідження теми молодіжних культур, їх цінностей і ціннісних орієнтацій, а також музичних та танцювальних стилів, що емоційно впливають на молодь, набуло особливої актуальності і зумовило вибір теми кваліфікаційного проекту: « Танцювальні субкультури у молодіжній культурі ».

Дослідженням молодіжних субкультур, їх відгалужень, докорінних змін, а також впливу на розвиток сучасної музики і танцювальної культури займаються науковці різних напрямлень: соціологи, психологи, демографи, культурологи, музиканти та хореографи. Серед них слід відзначити Г. Абрамову, Т. Алексеєнко, Є. Бресву, Е. Еріксона, М. Ейзенштадта, С. Іконнікова, І. Кона, В. Ларміна, С. Левікова, В. Лісовського, Л. Мардахаєва, К. Манхейма, М. Міда, В. Ольшанського, Т. Медвідь, Д. Шарикова та інших.

Мета. Дослідження танцювальних молодіжних субкультур та створення хореографічної композиції, яка розкриває окреслену тематику.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- Підібрати та проаналізувати теоретичний матеріал;
- обґрунтувати засади хореографічної композиції з історичної та мистецької точки зору;
- зробити ідейно-тематичний аналіз хореографічного твору;
- скласти лібрето;
- надати докладний опис хореографічним образам;
- проаналізувати музичний супровід;
- описати композиційно-архітектонічну побудову твору;
- розробити графічну таблицю твору з описом хореографічного тексту;
- розробити оригінальну сценографію, з докладним описом оформлення сцени, світлової партитури, сценічних костюмів.

Об'єкт дослідження. Вивчення та аналіз молодіжних субкультур.

Предмет дослідження. Дослідження впливу молодіжних субкультур на танцювальну культуру, виникнення нових стилів танцю.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.

Перш ніж розглянути питання танцювальних субкультур, слід звернутись до пояснення загального терміну «субкультура», який в науковому сенсі є явищем неоднорідним, широким та багатоскладовим. ««Субкультура» – це система норм та цінностей, що відрізняє групу від більшості суспільства», - визначення за даними новітнього філософського словника [1]. Тож, відповідно, субкультура танцювальна – це об'єднання людей, що захоплюються не просто танцем взагалі, а певним танцювальним напрямком.

Звертаючись до історії танцю, неможливо не відзначити, що вона є такою ж довгою, як історія самого людства. Пов'язувані з природними явищами, язичницькими та релігійними ритуалами, звичаями та традиціями, емоціями та почуттями, танці народжувались скрізь та в будь яку епоху.

В наш час думкою багатьох є те, що танець існує лише, як засіб розважитись, відволіктися та розслабитись. Це – хибна думка, з давніх часів за допомогою танців люди дізнавались про навколишній світ та самих себе, як тоді, так і зараз хореографічне мистецтво позбавляє людство від хвороб, зміцнює душевний та фізичний стан. Воно є засобом для знайомств, спілкування, самовираження, можливістю виділитись з загальної маси. Для когось танець стає сенсом життя, його свідомим професійним вибором.

На сторінках сайту Art history and cultural studies: «Танцювальні субкультури зазначаються, як динамічний та багатомірний феномен

соціального характеру, який має витоки з масової культури, залежить від неї та впливає на неї». Нові молодіжні танцювальні культури, взаємодіючи з сучасною хореографією, дають можливість скинути емоційний тягар, дозволяють зарядитися енергією від однодумців по танцювальній спільноті, духу та світобаченню [13].

В нашому проєкті ми розглянемо найбільш поширені танцювальні субкультури та надамо їм короткої характеристики.

Street dance (вуличний танець) – сформувався в США на початку 1970-х років. З часом street dance трансформувались в окрему субкультуру та ввібрав у себе різноманітні елементи популярних танцювальних стилів (hip-hop, locking, popping, funk тощо).

Хіп-хоп (hip-hop) – урбаністична африканська субкультура, що зародилась у США, яку світ побачив на початку 80-х років ХХ століття. Згодом хіп-хоп почала танцювати біла молодь, яка сприймала «фанк» музику. Основними компонентами даної субкультури є брейк-данс, реп, вуличні види спортивних ігор, графіті. Становлення хіп-хопу пов'язане з систематизацією танцю брейк-данс, в якому виділяються наступні стилі: animation, strobing, dimestop, floating/gliding, waving, bopping, king tut (tutting), robot (botting), hitting/ticking, strutting, saccin' (sacramento style), filmore, popping, boog (boogaloo), snaking, slowmo, top или uprock, electric boogie, footwork. Брейк-данс – дуже популярний вид танцю, який часто використовують в шоу-бізнесі.

Сальса – музика і танець, які беруть початок з афрокубинських традицій. Він поділяється на чотири стилі: кубинська сальса (casino), лос-анжелеський, нью-йоркський стилі та «фрिстайл». Його танцюють незалежно від віку і статусу, проводяться відкриті концерти, фестивалі, міжнародні турне.

Універсальний танцювальний стиль, який можна виконати практично під будь який музичний супровід, в різному музичному темпі, хастл (hustle) є дуже популярним в Європі та Америці. Це виключно

парний танець, основними елементами якого є підтримки, відкрите та закрите ведення. Та найважливіше – гармонія душі, імпровізація та свобода вибору рухів. Своєю універсальністю цей танцювальний стиль перевершує всі відомі танцювальні напрямки.

TikTok dance. Головне правило цієї танцювальної культури – відсутність будь яких правил. Всі рухи, фігури, комбінації створюються виключно фантазією блогерів і формуються в самостійні танцювальні категорії (реакції, дуети, челенджі, або викладка відео під відомим хештегом). Існує декілька найбільш популярних танцювальних напрямків TikTok dance:

- Шаффл (shuffle dance) – з'явився у 80-х роках ХХ сторіччя в Австралії, суть танцю полягає у виконанні швидких танцювальних рухів ногами. Мелодія для виконання повинна мати чіткий ритм.
- Foot shake dance – суть танцю полягає ніби в змаганнях двох танцівників, які виконують різні рухи ногами (стрибки, піруети тощо).
- With Spiderman and Thanos dancing – популярний рух за участі анімірованих супергероїв з коміксів. Тобто виконавці танцюють одночасно з відомими супергероями.
- Oh NaNaNa Dance Challenge DiDi – молодіжний танцювальний челендж, суть якого полягає у виконанні набору комбінацій, які супроводжуються двома відомими піснями. Підсумком є особисте визнання якоїсь одної мелодії. Цей виклик приймає молодь всієї земної кулі.
- Таттінг (tutting) и фінгер тат (fingertut). Це ще одне трендове спрямування, яке миттєво заволоділо увагою молоді. це – танець руками. Назва стиля таттінг (tutting) пішло від імені єгипетського фараона Татунхамона і основні рухи в ньому пов'язані з єгипетськими ритуальними танцями і базуються на рухах кистей рук, які вигинаються під прямим кутом, крім цього задіяні пальці та лікті. Фінгер тат (fingertut) це складні, різноманітні рухи пальців та долонь, які створюють малюнки

та геометричні фігури. Важливим є те, що всі фігури повинні мати прямий кут. Танцівник рухається різко та динамічно під музику, що має чіткий ритм.

Танці в стилі рейв відмінні від багатьох інших стилів танцю. Тому для людини, яка вперше потрапила на них, здається, ніби всі на танцполі танцюють кожен щось своє. Незважаючи на те, що в деякі моменти весь натовп стрибає в унісон, здебільшого метою рейву для кожної людини є самовираження, вираз того, на що танцюриста надихає музика. Для деяких танцюристів, рейв включає рухи хіп-хопу, а для багатьох інших - це абсолютно вільна форма танцю. Танець рейв на 100% продиктований музикою. Загальноприйнятими музичними стилями для рейву є транс, електронна музика та хіп-хоп. Рейв є одним із найбільш ефективних способів зняття стресу, тому що, як і за будь-якої фізичної активності, рівень стресу знижується. А якщо враховувати те, що в танці немає чітких загальноприйнятих кроків, які необхідно вивчити, і яких потрібно дотримуватися, то цей стиль танцю не створює додаткового стресу для танцюристів. У той час, як у звичайних лінійних або латинських танцях можна розслабитись, тільки якщо знаєш усі необхідні па, рейв знімає напруги з першого кроку на танцполі. Фірмовий стиль рейву – виконання рухів всім тілом. Рейв – це танець власного досвіду та самовираження.

- Industrial dance (ID) — це танець, який в основному танцюють під індустріальну музику, ЕВМ, хардстайл, нойз, який сягає корінням у готичні клуби Європи (Німеччина) та США. Коли вони точно виникли достеменно невідомо, відео з'явилися на каналі YouTube приблизно у 2009 році, вони муттю розлетілися інтернетом і стали надзвичайно популярними. ID танці мають імпровізований характер та базуються на рухах руками, ударах ногами, рухах стегон, обертаннях. Танцювальні рухи відпрацьовуються, до автоматизму, доки їх не можна буде виконувати інтуїтивно [23].

Кожна молодіжна субкультура має свої танці, всі їх різновиди і стилі неможливо перерахувати, головним є те, що сучасна молодь починає танцювати, їм це подобається і згодом ця зацікавленість переростає у відверте захоплення. Своєрідну пластику танцювальної субкультури використовують і на театральних сценах в сучасних хореографічних постановках, вона дозволяє розкрити як вже існуючі теми, так і нові, до цього часу недоторкані.

1.2. Ідейно-тематична основа

Тема. Різноманіття танцювальних стилів.

Ідея. Суперечка породжує істину – будь який танцювальний стиль вартий поваги.

Надзавдання. Танець єднає, збагачує та надихає.

Наскрізна дія. Танцювальні змагання представників різних танцювальних субкультур.

Конфлікт. Суперечки між представниками молодіжних субкультур на ґрунті танцювальних вподобань, стилю одягу, музики.

Видова спрямованість (вид хореографії). Сучасний танець з елементами класики

Танцювальна форма. Хореографічна композиція.

Танцювальний жанр. Танцювальний батл.

Лібрето. Прекрасне південне курортне місто. Всім вистачає місця під блакитним небом і яскравим сонцем. Але молодь, зі своїм юнацьким максималізмом, завжди шукає пригод. Представники різних молодіжних субкультур вже давно і затято конкурують між собою. Їхні образи життя, принципи, ідеали, стиль одягу, музичні та танцювальні уподобання завжди стають предметом завзятих суперечок. Ставши свідком однієї з них, бідний вуличний музикант пропонує ворогуючим групам мирне розв'язання конфлікту. Перемога в танцювальному батлі раз і на завжди

повинна розставити всі точки над «і» та визначити, хто кращій. В зазначений день і час вони зібрались на імпровізованому танцювальному майданчику, сповнені рішучості, відверто налаштовані на перемогу. Змагання почались, кожен показує, на що він спроможний. В ході танцювальної битви, спостерігаючи один за одним, молодь розуміє, що визначити кращого не можливо, кожен стиль достойний поваги і, не дивлячись на різницю у поглядах, їх єднає любов до танців, таких різних і неповторних. Дякуючи вуличному музиканту, який своєю життєвою мудрістю врятував ситуацію, молодь кидає в його капелюх дзвінкі монети.

Образність в танці надзвичайно важлива. Виконавцям необхідно зрозуміти свій персонаж, буквально «розчинитись» в ньому, зануритись в його переживання. Для цього постановник надає **характеристику образів** і робить це детально та художньо. Можна надати загальну характеристику представникам танцювальних молодіжних субкультур. Всіх їх об'єднує намагання домогтись самоповаги і поваги оточуючись. Вони яскраві та індивідуальні, окутані ореолом особливості. Молоді, нестримані, різноманітні та зухвалі, вони мають соціальну та культурну самовизначеність, самореалізуються та експериментують з образами, поведінковим стилем. Так представники класичного стилю – більш стримані, ввічливі, одягаються стильно, з дотриманням канонів класики. Представники вуличних танців іноді ведуть себе нестримано, шокуючи оточуючих, носять мішкуватий одяг. В постійному протистоянні та з'ясуванні чий стиль кращим, вони й не розуміють, що всіх їх об'єднує нестримна любов до танців, жага вдосконалення, пізнання чогось нового, експериментування зі стилями.

Аналіз музичного супроводу. Ні у кого не викликає сумніву, що музичний супровід для хореографічної композиції, слугує її окрасою, художнім наповненням, створює настрій та емоційно забарвлює. Єдність

музичної інтонації і пластичного рішення балетмейстера ведуть до створення хореографічних шедеврів на фоні шедеврів музичної культури.

В нашому випадку музичним супроводом для хореографічної композиції слугує не зовсім музикант, це є французький реп, музикант якого слугує фоном для тексту. Виконавець – французький репер, співак Kassimou Djae, більш відомий як Alonzo. Народився 25 липня 1982 року. Творчу діяльність почав у складі французької реп-групи Psy 4 de la Rime. До складу якої входили DJ Sya Styles і двоюрідні брати Сопрано та Дон Вінченцо. Після розпаду групи починає сольну кар'єру. Його музичні альбоми, мікстейпи, сингли широко відомі поціновувачам даного музичного стилю і мають золотий та платиновий сертифікати.

Музичний супровід до хореографічної композиції представлений у простій **формі**.

Лад. Мажорний

Розмір. 4/4

Темп. Середній

Загальна кількість тактів. 71 такт.

Хронометраж (тривалість постановки). 3, 02 хвилини.

РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

Назва частини	Зміст
Експозиція	На вулицях міста представники танцювальних субкультур представляють свою творчість.
Зав'язка	Між представниками різних стилів виникає суперечка, та бідний вуличний музикант пропонує мирне врегулювання конфлікту
Розвиток дії	В призначений час, окремими групами, одягненні за вимогами стилю, молоді люди збираються на площі, щоб в танцювальному батлі визначити найкращих та довести, що саме їх стиль є найскладнішим та віртуознішим.
Кульмінація	За багаточасову танцювальну битву всі втомилися але не здаються. Настає осяяння того, що всіх їх поєднує любов до танцю, і кожен стиль вартий поваги.
Розв'язка	Примирені групи залишають площу, не забувши подякувати музиканту дзвінкою монетою.

2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту

Графічна фіксація постановки оформлюється у вигляді таблиці, з використанням загальноприйнятих умовних позначок та скорочень.

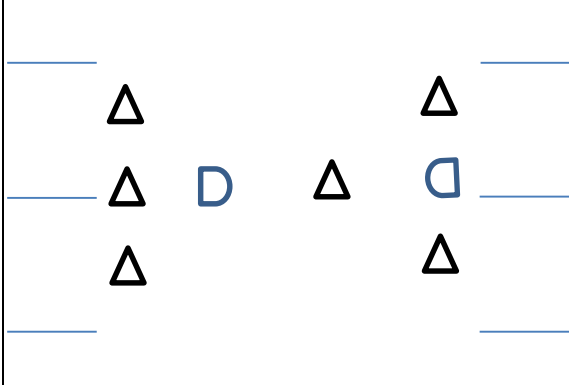
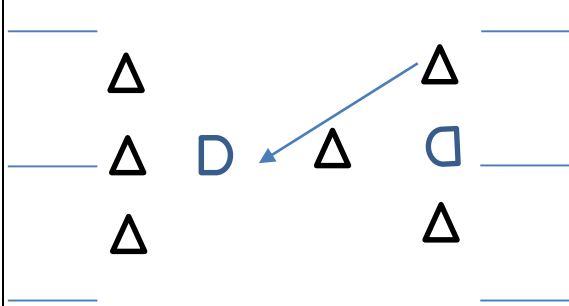
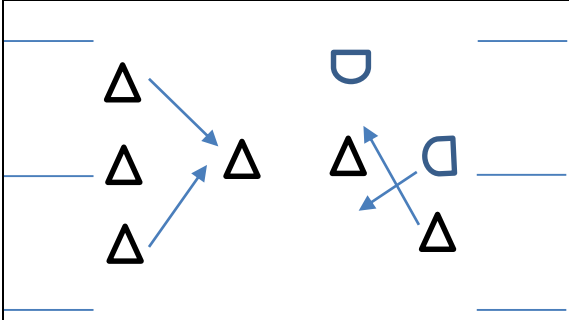
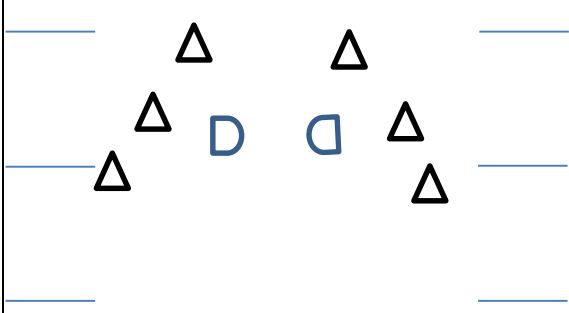
Спина дівчини -D- обличчя дівчини

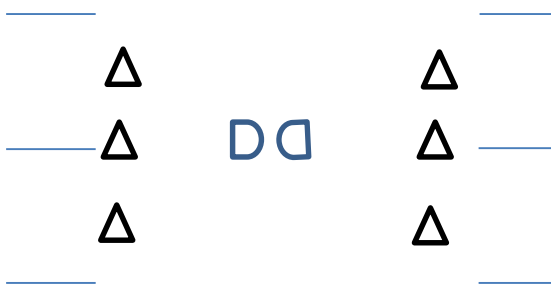
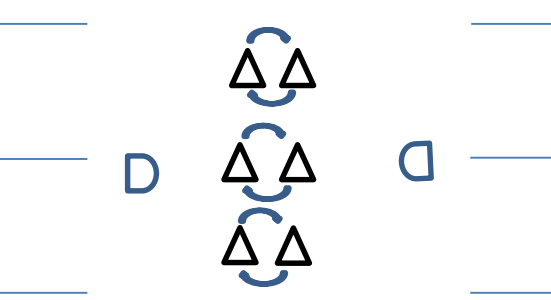
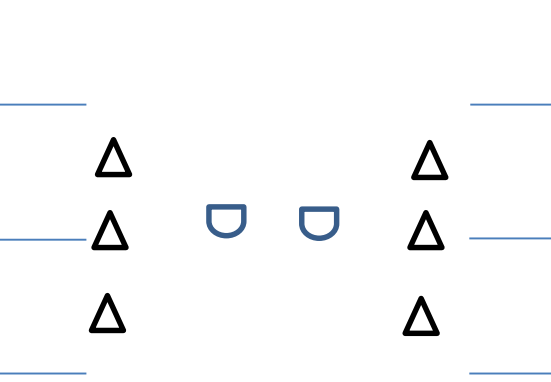
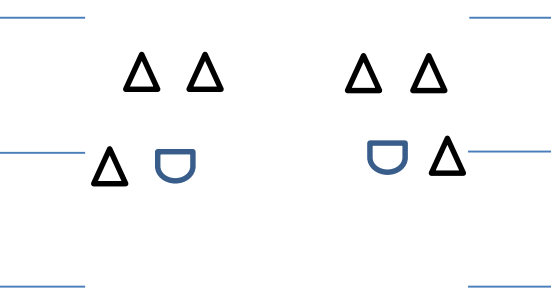
Спина хлопця обличчя хлопця

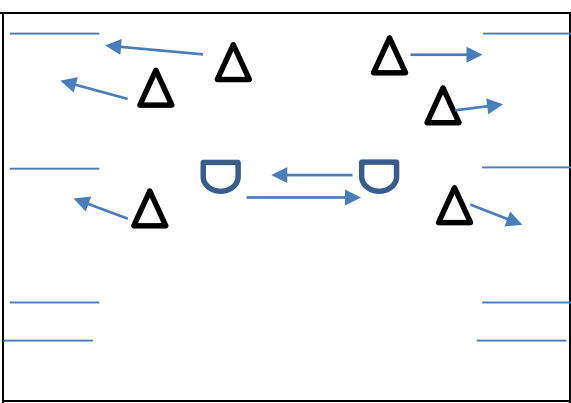

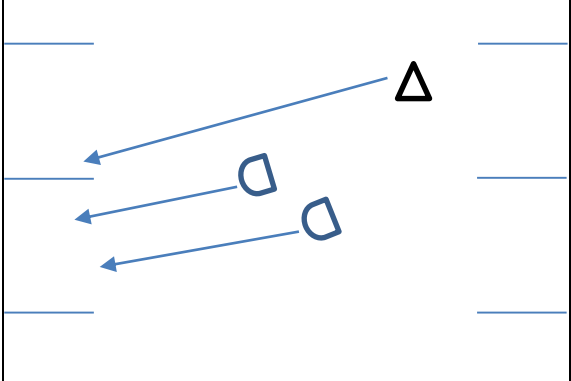
Напрямок руху

Рух по колу

Архітекто ніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічни й текст
Експозиція		16	З правої куліси виходить хлопець, виконує композицію, залишає сцену
			З лівої куліси виходить хлопець. Виконує композицію, залишає сцену.

			З правої куліси виходить дівчина, виконує комбінацію, залишає сцену.
Зав'язка		16	З лівої та правої куліс на сцену виходить група танцюристів, виконують комбінацію
			Змінюють малюнок, виконують комбінацію.
			Рухаються, змінюючи малюнок. Виконують комбінацію.
Розвиток дії		16	Починається танцювальна битва.

		16	Дівчата показують свою майстерність, виконують комбінацію.
Кульмінація		8	Дівчат змінюють хлопці, виконують комбінації.
			Повертаються до попереднього малюнку танцю, виконують загальну комбінацію.
Розв'язка		16	Розділяються на групи, виконують комбінацію

		16	Хлопці розходяться в різні куліси.
			Дівчата в центрі виконують комінацію
			До них приєднується хлопець, разом вони залишають сцену.

2.3. Сценографія

Хореографічна композиція створена у вигляді танцювального батлу, який відбувається на площі міста. Оформлення сцени не потребує особливостей. Для композиції потрібен вільний простір, мінімум декорації. Простір сцени оформлений завісами базового спокійного кольору. На заднику розташований екран, на який проєктується вулиця, це візуально надає композиції додаткового простору та створює перспективу. Підлога сцени символічно розкреслена на квадрати, наче шахова дошка. Такий прийом ніби проводить аналогію між битвою шаховою та танцювальним батлом.

Світлова партитура експозиції – біле розсіяне світло верхнього фронтального освітлення.

Зав'язка – променями прожекторів виділяються дійові особи.

Розвиток дії. Фронтальне освітлення стає більш насиченим. З розсіяного стає направленим, змінює колір в більш яскраві тони. Прожектори висвітлюють виконавців різною кольоровою гамою.

Кульмінація – це самий напружений момент. Всі втомлені та не хочуть здаватись. Освітлення концентрується на героях та поступово розсіюється, стає менш насиченим, символізуючи вирішення конфлікту та примирення.

Розв'язка. Освітлення таке ж, як в експозиції. Виконавці ведуться прожекторами.

Ескізи костюмів. Представники класичного напрямку одягнені в одяг, який звикли носити на заняттях. Дівчата – чорний купальник, прозора спідниця-туніка чорного кольору. Хлопці – чорні трико на підтяжках, білі майки.

Взуття однакове як для хлопців так і для дівчат – чорні танцювальні балетки.

Зачіска. Дівчата – волосся зібране на потилиці в тугий вузол, зафіксоване шпильками. Хлопці – вільна.

Костюм представників сучасного напрямку включають у себе у хлопців: футболки різних кольорів, широкі і вільні, чорні джинси вільного крою на широкій резинці. Дівчата – короткі джинсові шорти, футболки-топи. Взуття однакове як для дівчат так і для хлопців і представлене кросівками. Зачіска. У дівчат волосся зібране у високий хвіст. У хлопців – вільна.

ВИСНОВКИ

Танці - породження людського суспільства, і ведуть свій початок з моменту появи перших людських угруповань. Вони народжуються всюди – на материках і островах, в маленьких селищах і великих містах, на вулиця і провулках, на академічній сцені і в придорожніх тавернах та клубах. Популярність танців росте, не залежно від часу та місця. В наш час глобалізації та постійних змін цікавість до класичної та народної хореографії дещо зменшилась, поступаючись сучасним танцювальним субкультурам, які виступають, як новий оригінальний спосіб самовираження людини в творчості. Різноманіття пластик, напрямків і стилів сучасного танцю, дозволяє стверджувати, що на сьогодні це найпотенційніша та найсильніша танцювальна культура. Цікавість до танцювальних культур сьогодення та їх впливу на молодь зумовило вибір та актуальність теми дослідження.

Нами було дібрано теоретичний матеріал, проаналізовано його та надано характеристику найпопулярнішим танцювальним субкультурам сьогодення. Такими зараз є street dance, hip-hop, сальса, hustle, Tik Tok dance, таттінг (tutting) и фінгер тат (finger tut), рейв, industrial dance (ID).

Далі ми перейшли до створення власної хореографічної композиції, в якій би відбивалась обрана тема. Для цього ми придумали сюжет і склали лібрето. Лібрето слугує поясненням хореографічної композиції і призначено здебільшого для глядача. Визначили всі складові ідейно-тематичного аналізу твору. Відповідно архітектоніці, розбили твір на частини. В нашій постановці присутні всі п'ять компонентів (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка). Підібрали музичний матеріал, визначили його форму, музичний розмір, темп, тривалість композиції, порахували такти. Також зазначили особливості музичного супроводу.

Підбираючи виконавців, ми пропонували претендентам виконати певні комбінації з різною емоційною окраскою, і, таким чином, за результатами визначились з героями. Надали їм характеристику їх образів, це допоможе краще зрозуміти роль.

Перед початком репетицій, ми розібрали рухи, поєднали їх в комбінації та занесли малюнки танцю в графічну таблицю. Опис рухів та комбінацій надається в додатках.

Не менш важливим етапом була розробка оформлення сценічного простору, розкладка світлової партитури, створення костюмів. На нашу думку ми впорались з цим завданням і змогли представити хореографічну композицію на розсуд вельмишановної комісії чим завершили виконання всіх, поставлених у проєкті, завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волкова Н.П. Педагогіка. К.: Академія, 2001.
2. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів.: Край, 2003. –160 с.
3. Колесниченко Ю.В. Инструменты хореографа. Терминология хореографии. К.: Кафедра, 2012. 660 с.
4. Колногузенко Б. М Види мистецтва та хореографії. Х.: ХДАК, 2009. 140 с.
5. Колногузенко Б. М. Мистецтво балетмейстера. Х.: ХДАК, 2007. 85 с.
6. Кривохижа А. Гармонія танцю. Методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень пед. університетів. Кіровоград, 2003. 99с.
7. Піча В.М. Культурологія. Львів: Магнолія, 2003
8. Рехліцька А.Є. Мистецтво балетмейстера. Навчальний посібник. Херсон : 2012. 94 с.
9. Шариков Д. Класифікація сучасної хореографії. Напрями. Стили. Види. К., 2008.
10. Шиліна О.О. Термінологічний словник. Херсон: Видавництво ХДУ, 2007.
11. Шип С. Музична форма від звуку до стилю. К., 1998. – 367 с.
12. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів: музичні форми. Тернопіль: СМП «Астон», 1999.
13. Искусствоведение и культурология Art history and cultural studies. URL: <http://hdl.handle.net/10995/30424>
14. Кравченко І.А. Основи музичного аналізу в роботі хореографа. Методичні рекомендації. URL: <https://ua-referat.com/uploaded/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-hersonsekij-derjavnij-uni-v2/index1.html>

- 15.Л.І.Іваненко. Молодіжні культури в сучасному світі.
<https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/657/1/pdf>
- 16.Молодіжні субкультури або неформали: погляд на проблему.
<https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/657/1/pdf>
- 17.Молодіжні субкультури: плюси і мінуси.
<http://www.kdu.edu.ua/gazeta/2009/8/14.htm>
- 18.Молодіжні субкультури: ознаки, види, історія.
<https://www.kursak.com/molodizhni-subkultury-oznaky-istoriia-vydy/>
- 19.Молодіжна субкультура. <http://www.bibl.kharkiv.ua/molodizhna-subkultura>
- 20.Молодіжні субкультури: види та характеристика.
<https://alexus.com.ua/rizhkova-i-a-molodizhni-subkulturi-informacijni-materiali-dlya-roboti-z-pidlitkami/>
- 21.Молодіжна субкультури у суспільстві – види та особливості.
<https://alexus.com.ua/kultura-ta-subkultura-specifika-molodizhno%D1%97-subkulturi/>
- 22.Никорович І.Ю., Кіптілова Н.В., Бугрин Ю.З. Львівський національний університет імені Івана Франка. Особливості роботи з музичним матеріалом в постановочній діяльності студентів-хореографів. URL:
<https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/download/2484/2469/>
- 23.П'ять модних течій сучасної хореографії <https://ocnt.com.ua/5-modnix-techij-suchasno%D1%97-xoreografi%D1%97/>
- 24.Сучасні молодіжні субкультури. <https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php>
- 25.Терешенко Н.В. Історія та методика бального танцю: навч.-метод. посібн. для студентів напрямку підготовки (спеціальності)«Хореографія» вищих навчальних закладів. Херсон: МПП «Издательство «ІТ, 2015. 220с.
- 26.Філософія танца Мориса Бежара. URL:
<http://www.dsnews.ua/politics/>

27.Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. URL:
https://library.udpu.edu.ua/library_files/442467.pdf

ДОДАТКИ

Додаток А

Groove. Під цим терміном ховається кач – рухи корпусу в ритм відіграє музики. Ці легкі рухи хіп-хоп діляться на три групи:

Bounce – на кожен рахунок необхідно плавно згинати коліна і переміщати корпус вниз. Для того, щоб відпрацювати цю вправу, необхідно поставити ноги на ширину плечей і рахувати. На перший рахунок коліна згинаються, на другий випрямляються.

Зворотний «кач» - вгору. У цьому випадку необхідно В такт музиці випрямити коліна, роблячи рухи корпусом вгору.

Швидка пульсація – рухи корпусом виконуються швидше, на кожную половину рахунку.

Стьопи. Ще одні базові рухи хіп-хоп – це кроки. Вони використовуються для зміни напрямку руху в танці і розворотів. Без них неможливо брати участь у батлах і створювати повноцінний танець.

Two step з середини – уявіть себе на танцювальному килимку зі стрілками (в своїй уяві ви повинні стояти в його середині), спрямованими в різні боки. Для зв'язки використовуйте кач і рухайтесь, спочатку зробіть крок назад і поверніться в середину, далі виконайте те ж саме вперед, вліво, вправо і по діагоналі.

Для другого типу кроків необхідно представити себе перед трикутником. Ці базові рухи хіп-хоп виконуються по черзі правою і лівою ногою через cross step (перехресний крок для зміни ноги). Спочатку правою, а потім лівою ногою вам потрібно наступати за уявним вершин трикутника.

Sham rock – рух по діагоналі в одну сторону і назад. Починається рух з лівої ноги. Нею робиться крок по діагоналі. Потім шкарпетки розгортаються в праву сторону, ноги стають поруч, танцюрист встає навшпиньки і опускається на повну стопу. Всі ці рухи повторюються з правої ноги у зворотний бік. При відпрацюванні кроків коліна повинні бути злегка зігнуті. До кроків потрібно додавати кач, а всі елементи потрібно зробити більш об'ємними – робити кроки більш широкими.

Комбінація 1. III arabesque.

Вихідне положення: V позиція ніг, epaulement croisi, права нога попереду.

На раз і два і - руки піднімаються в I позицію, голова нахиляється до лівого плеча, погляд спрямовується в долоні.

На три і чотири і - права рука розкривається в II позицію, ліва залишається в I позиції, ліва нога витягується назад на носок; кисті рук повертаються долонями вниз, руки пом'якшені в ліктях, погляд спрямовується вперед, впродовж витягнутої лівої руки.

На раз і два і другого такту - поза фіксується.

На три і чотири і - руки опускаються в підготовче положення, нога повертається в V позицію.

В arabesque корпус підтягнутий, плечі зберігаючи рівність, розкриті і опущені. Руки знаходяться на одному рівні: рука відкрита на II позицію, продовжує лінію плеча, рука направлена вперед, витримує пряму лінію.

Комбінація 2. Tempslie вперед.

Вихідне положення: V позиція ніг, epaulement croise, права нога попереду, голова повернута праворуч.

Перший такт.

На раз і – demiplié в V позиції.

На два і - права нога виводиться вперед, носком в підлогу, руки піднімаються в I позицію; голова злегка нахиляється до лівого плеча,

погляд на кисті рук.

На три і - перейти вперед на праву ногу, переносячи на неї вагу тіла в позу *croisee* назад; руки розкриваються: права у II позицію, ліва у III позицію; голова повертається праворуч.

На чотири і - ліва нога закривається в V позицію, зберігаючи положення пози *croisee*.

На раз і другого такту – *demi plie* в V позиції з поворотом корпусу *enface*; ліва рука з III позиції опускається в I позицію, права залишається у II позиції; голова, супроводжуючи рух лівої руки, набуває положення *enface*, погляд - в долоню лівої руки.

На два і -права нога, ковзким рухом витягується вбік, носком в підлогу, ліва рука розкривається на II позицію, голова повертається ліворуч.

На три і - перехід на праву ногу, ліва нога витягується носком в підлогу, положення рук і поворот голови зберігається.

На чотири і - ліва нога закривається в V позицію вперед *epaulement croise*, руки опускаються в підготовче положення, голова повертається ліворуч.

В подальшому ця комбінація повторюється, з лівої ноги вперед.

Комбінація 3. *Pas-de-bourreeendehors*.

Вихідне положення: V позиція ніг, права нога попереду, обличчям до станка.

На затакт – *demi plie* на правій нозі, ліва *surlecou-de-pied* позаду.

На раз і - стати на високі півпальці лівої ноги, праву ногу підняти на умовне *cou-de-pied*.

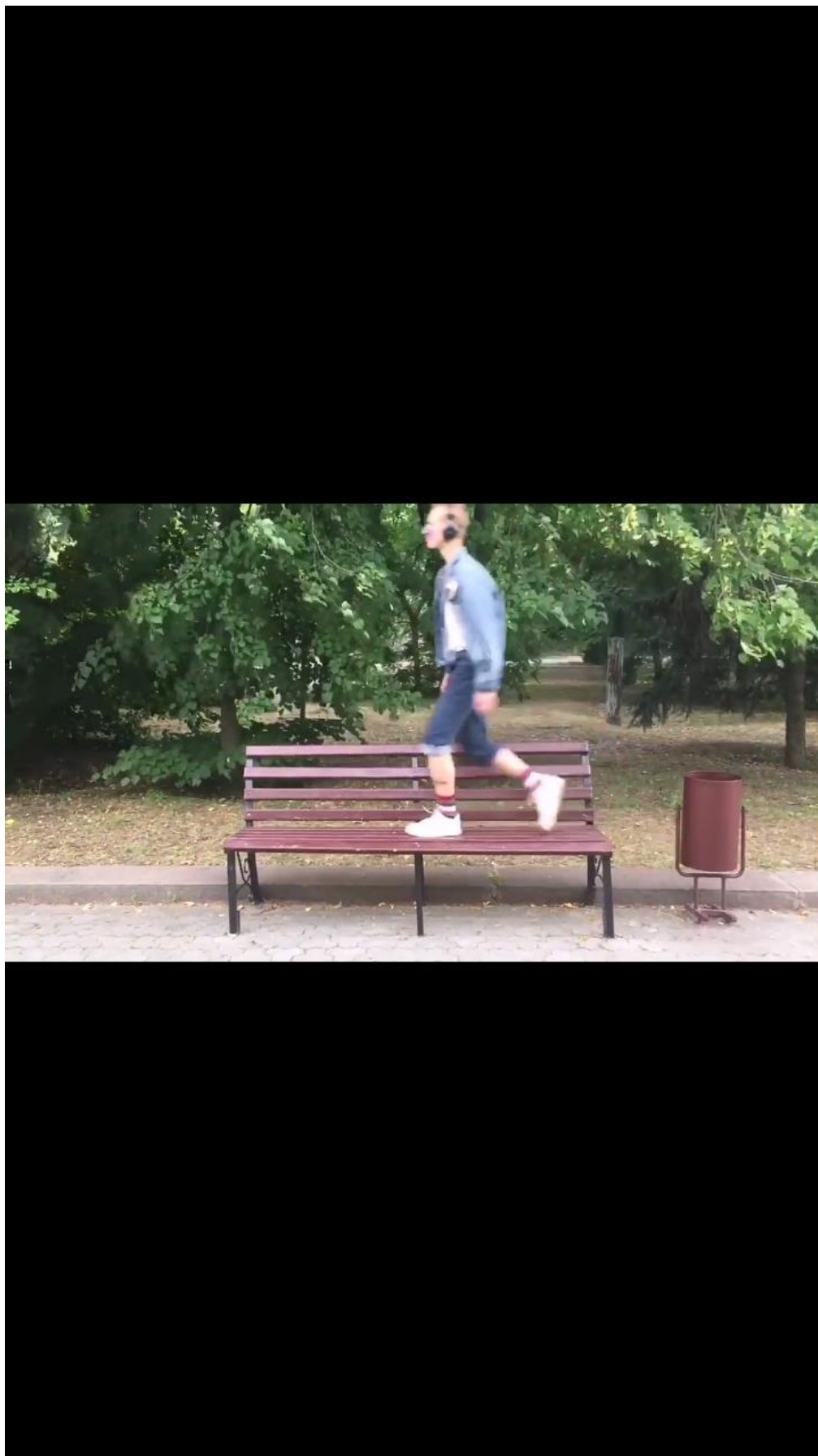
На два і - переступити на високі півпальці правої ноги приблизно на половину відстані II позиції, ліва нога піднімається на умовне *cou-de-pied*.

На раз і другого такту - зійти на ліву ногу на *demi plie*, праву ногу підняти на *cou-de-pied* позаду.

На два і - пауза.

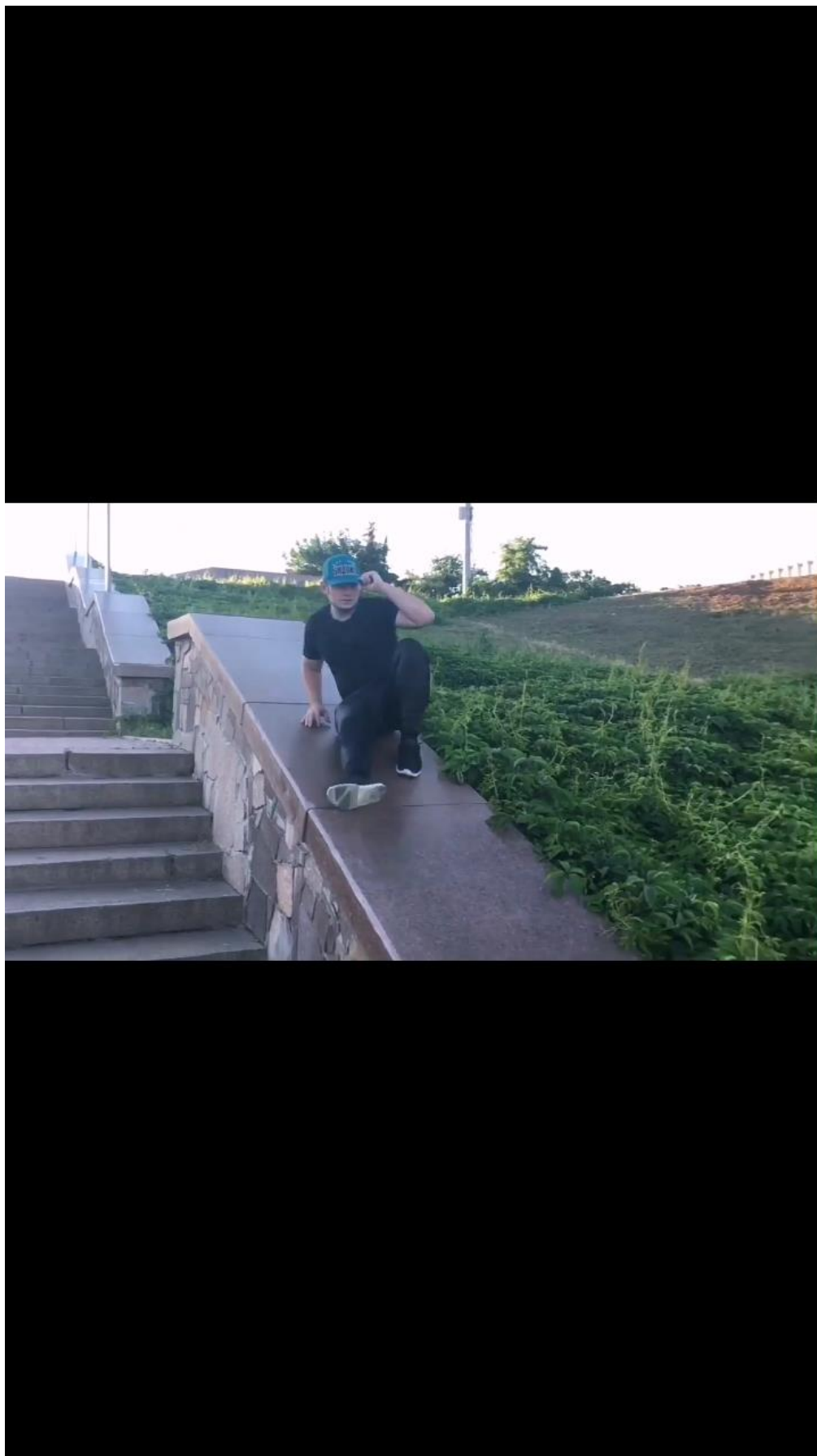
Додаток Б

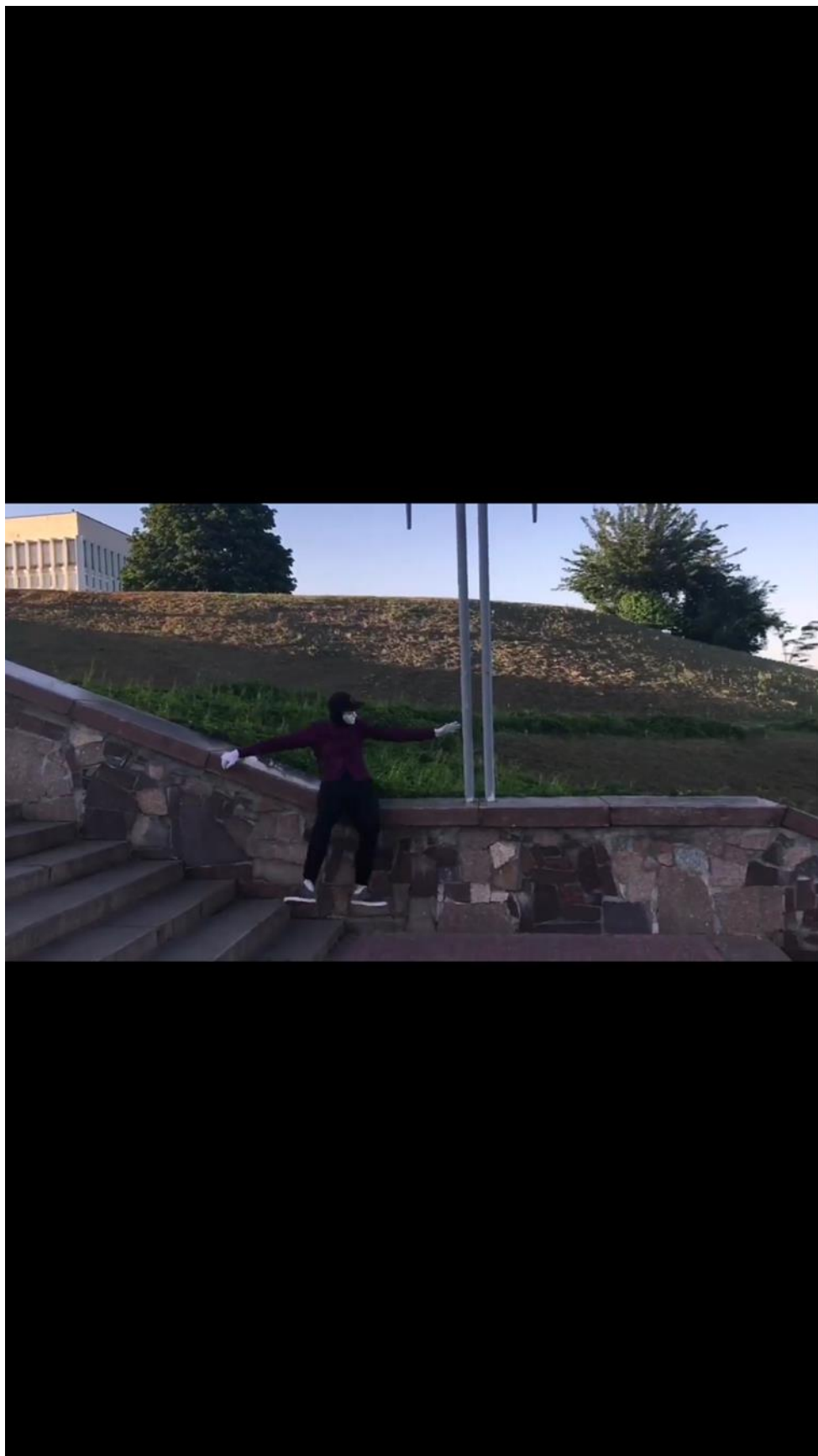
Додаток В

Додаток Г

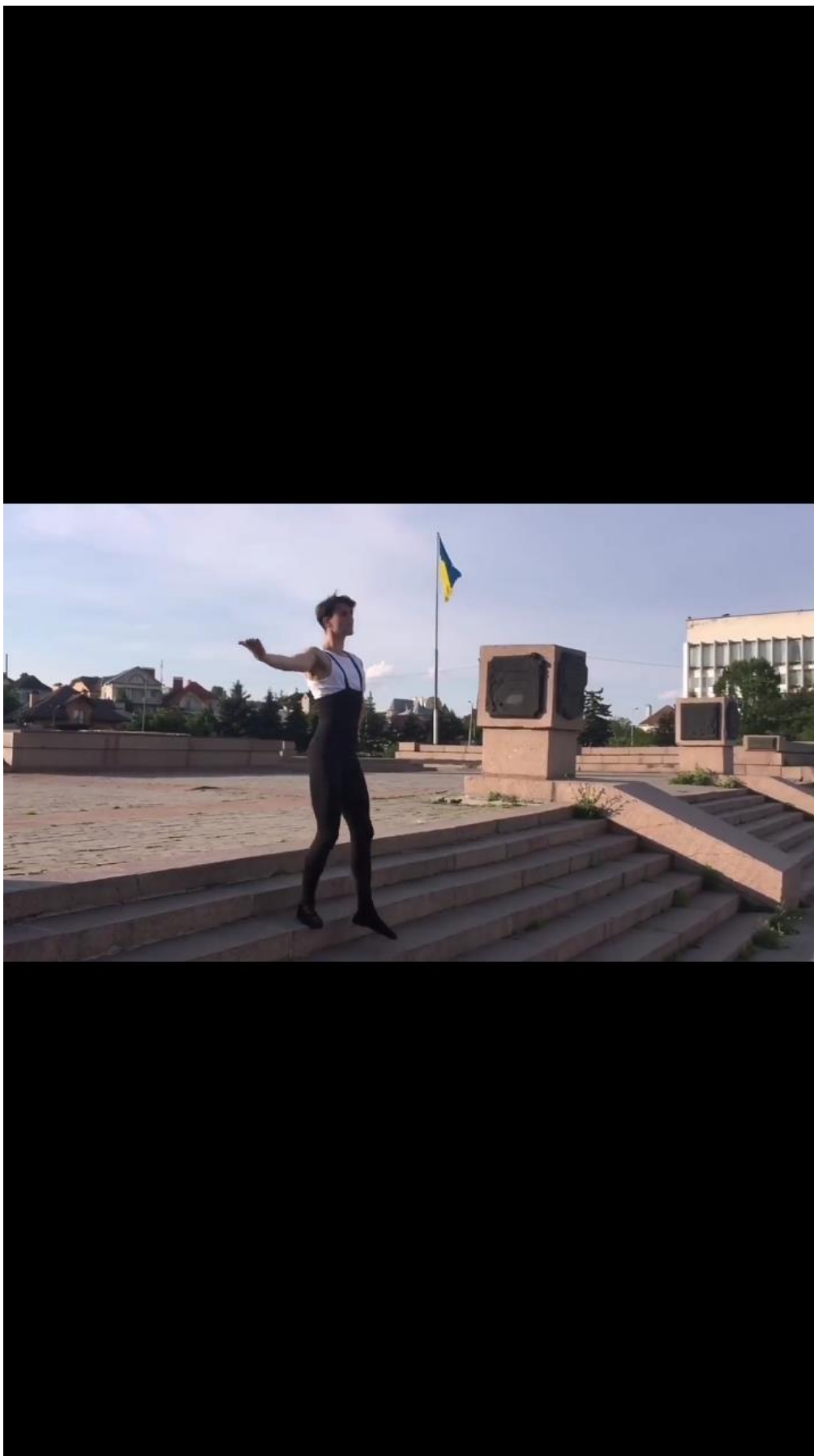
Додаток Д

Додаток Ж

Додаток 3

Додаток К

